ЛЫ ОРСНУУДАЙ ПРОЛЕТАГИНАР, НЭГЭДЭГТЫ

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 202 (6131)
ОКТЯБРИИН
7
СУББОТО
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

Ордена Ленина БИБЛИОТЕКА СССР

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр И. В. СТАЛИНДА рапортнууд (1-дэхи нюур).
СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ (1-дэхи нюур).
Республиканска Хүндэлэлэй доска (1-дэхи нюур).
Партийна ажабайдал (2-дохи нюур).
А. Шестаков. — Эрхим мастер—делегат (2-дохи нюур).
Г. Цыганков. — Үзэг бэшэгтэ һуралгые түгэсхэхэ (2-дохи нюур).
Малай үбэлжэлгые түгэс бэлэдхэлтэйгээр үгтаяа (3-дахи нюур).
В. Михайлов. — Германска демократическа республикын нэгэ жэлэй ой (3-дахи ба 4-дэхи нюур).
Һургуулинуудай ажабайдалһаа (3-дахи нюур).
ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси (4-дэхи нюур).
К. Шапров. — Мотоспортоор 1950 онд республикын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн (4-дэхи нюур).
Кореядэхи событинууд (4-дэхи нюур).

Үзэг бэшэгтэ һургалга— тон шухала хэрэг

Коммунизм байгуулхын түлөө ...скэ арадай тэмсэлэй амжал... ажалшадай ушар ёһо мэдэ... бодолһаа ехээр дулдыдана. ...зоной ухаан мэдэрэлдэхи ка...лизмын үлэгдэлнүүдые усад..., ажалшадые коммунизмын ...бодолоор хүмүүжүүлгэ мү... үедэ, социализмһаа комму... дамжан орожо байгаа үедэ ...гаяа ехэ удхашанартай.

...эг бэшэгые хүн бүхэнэй шу...лга тон шухала байна, яаха... гэхэдэ, коммунистическэ ...ествын гэшүүд бултадаа эр... культурна, мэргэжэлтэй ...а зэргэтэй.

...литическэ, уранһайханай но...ые, газетэнүүдые ба журнал...ые үдэр бүри уншажа, ...нгөө юрэнхы болбосоролые ...лүүлхэ гээшэ коммунизм ...улагшадай нангин уялга бо... Гэхэ зуура, бэшэг мэдэхэ... хүн наукын ба культурын ...алтануудые шудалжа, ашаг... шадахагүй, тиигээд хамагай ...о гэгдэн, манай хүгжэлтэдэ ...тойбо татахань элитэ. Энэ ...ые зүбөөр ойлгоһон газарта ...шадые бэшэгтэ һургаха зо... амжалтатайгаар бэелүүлэг... Жэшээлхэдэ, ВКП(б)-гэй ...айкомой, аймгүйсэдкомой ...гээрэлэй эмхи зургаануудай ...ө энэ асуудалда большевист... анхарал табиһанай үндэ... тус аймаг дотор һүүлэй хэ... жэлэй туршада нилээд ехэ ...мэри ябуулагдаа. Нютагуудл... эдэбхитэд — багшанар бо... бусад олоороо, эдэбхитэйгээр ...дһан ба хабаадажа байна. ...бэшэг хүсэд мэдэхэгүй 84 ...үдэнэн аад, мүнөө програм... һаяар дүүргэхэ зорилго та... эршэмтэйгээр һуража бай...

...дарын, Курумканай, Яруунын ...гуудта ажалшадые һургалга ...лэ һайнаар эмхидхэгдэнхэй.

...бэшье, хүн зониие һургалга ...м аймагуудта тон һулаар, ...тэдысэ ябуулагдана. Мүнөө ...ублика соомнай 4 мянгаад ...үзэг бэшэгтэ һургагдахаар ...лагдана. Зүгөөр, энэ хэм... ябуулга зарим нютагуудта, ...гаяа Закаменай, Түнхэнэй, ...лгын, Хориин, Сэлэнгын айма... та ба Улан-Удэ городто хан... тагүйгөөр гүйсэдхэгдэжэ бай... Бурят-монгол бэшэгтэ хүн ...ие һургалгын дүнгүүдые зүб... хын тула багшанарай, культар... үүдэй республиканска зүблөө ...аха гэжэ үшөө 1948 ондо АССР-эй Министрнүүдэй Со... аһан юм. Теэд, тиимэ зүб... мүнөө хүрэтэр зарлагдаадүй. ...ье баримта хадаа зарим эм... ургаануудай ба хүтэлбэри... эдэй зүгһөө үзэг бэшэгтэ ...ургалгын хэрэгтэ ямараар хандадаг байһыень гэршэлэн харуулна.

Арадай гэгээрэлэй органуудай ба культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай зүгһөө тус зорилгые бэелүүлхын тула хоорондоо контакттайгаар хүдэлмэрилхэ ябадал хүсэд хангагданагүй. Энэ талаарнь абажа харабал, БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерствын һургуулинуудай таһагай инспекторнүүд уялганууда муугаар дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, нүхэд Мангадаев, Тумуров гэгшэд Хориин, Закаменай аймагуудта ябаһан аад, зониие үзэг бэшэгтэ һургаха асуудалаар юушье хээгүй байха юм. Багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институдай методистнуудшье баһал иимэрхүүгээр хандана.

Үзэг бэшэгтэ һургалгые түргэдхэн, ойрын сагта түгэсхэхэ гэһэн заабариин байбашье, республикын үсөөхэн газарта һуралсал таһалгаряагүй ябуулагдана. Бэшэг бага мэдэхэ хүнүүд тухай бүришье мартагданги байна. Аймагай газетэнүүд энэ асуудал тушаа нилээд үнинэй бэшэхээ болишонхой.

Бүхы ажалшадые үзэг номдо һургаха, бэшэг бага мэдэхэ хүнүүдые хүсэд грамотна болгохо арга боломжонууд бүрин бии. Зааха хүнүүдшье нютаг бүхэндэ олон. Имагтал һайн эмхидхэл, большевистскэ хүтэлбэри, үдэр бүриин хиналга ба тодорхой туһаламжа хэрэгтэй.

Эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэдэй, худөө нютагуудта—сомоной Советүүдэй гүйсэдкомуудай ба колхозуудай правлениин зүгһөө ажалшадые һургаха зохихо условинуудые (гэр байра, гэрэл гэхэ мэтэ) байгуулха, сельпонуудай зүгһөө ном, саарһа, карандаш ба ондоошье хэрэгсэлнүүдээр хангаха шухала.

Наһатанай һургуулинуудта үзэхэ номууд, зааха программа, методическа хэрэгсэлнүүдые шухала тсотойгоор ойрын сагта хэблэн гаргаха тухайда республикын гэгээрэлэй Министерствын ба Бурмонгизай зүгһөө зохихо хэмжээ абаха ёһотой.

Хүн зониие бэшэгтэ һургаха асуудал нютагуудтахи партийна, советскэ, комсомольско организациннуудай, гэгээрэлэй эмхи зургаануудай гол анхаралдань байха —түсэбшэлэн хододоо зүбшэн хэлсэгдэхэ, шалгагдаха, шухала болоһон ушарта туһаламжа үзүүлэгдэхэ, хэмжээ абтаха ущартай.

Гүрэн түрын шухала удхатай энэ хэмжээ-ябуулгада бүхы эдэбхитэдые олоор элсүүлэн, бэшэг мэдэхэгүй ба бага мэдэхэ хүнүүдые һургаха гээшэ хойшолуулашагүй шухала зорилго мүн.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

Уранһохёолшо С. Н. Сергеев-Ценскиие ...алай Улаан тугай орденоор шагнаха тухай

...ранһайханай литературын хэ... олон жэлдэ үрэ ехэтэ ажал... лга эрхилһэнэйнь түлөө, ту... ор 75 наһа гүйсэһэн ойтойнь ...арамдуулан, СССРэй наукануудай Академиин үнэнтэ гэшүүн Сергеев-Ценский Сергей Николаевичые Ажалай Улаан тугай орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль 1950 оной октябриин 5.

Инженер Ковалёвой методые трактористнууд шудална

...ЖАЛОВ. Калининска МТС-эй ...торна бригадын бригадир Осяинженер Ковалёвой методые хэ..., бригадынгаа эрхим меха...торнуудай хүдэлмэрие шэн... Тиихэдэнь, тракторист Ба... ...ин намарай пар хахалхадаа ...ршье, уруудхуулшье газар... ...эб скоростьнуудые хамагһаа ...р хэрэглэдэг, тракторист ...ов машинынгаа техническэ ...ба эрхимээр хангадаг, бусад ...д ондоошье аргануудаар са... ...билдаг байба. Нүхэр Осяев ...арга дүрэнүүдые согсолжо, бүхы трактористнуудай дунда дэлгэрүүлээ. Тэрэнэй ашаар, бригадынь бүхы гэшүүд нормонуудаа үлүүлэн дүүргэдэг болоо. Бригадань 714 килограмм горючи алмажа, намарай пар хахалалгые болзорһоонь урид дүүргэбэ.

Вильямсын нэрэмжэтэ, Тоцкын Погроминска, Оренбургска ба бусад машинно-тракторна станцинуудай түрүү бригаданууд инженер Ковалевой методые үргэнөөр хэрэглэжэ байна.

(ТАСС).

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Казахска ССР-эй Актюбинскэ областиин колхозууд ба совхозууд 1950 оной ургасаһаа таряа тушааха гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. Эдеэ хоолой үнэтэ культура — шэниисэ тушааха түсэб 116 процент дүүргэгдээ. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндөө колхозуудай таряа тушаалга үргэлжэлһөөр. Энэ жэлдэ колхознигуудай ажалта үдэрнүүдтээ нёдондо жэлэйхиһээ нилээд ехэ таряа абана. Областиин колхозууд ба совхозууд намарай культурануудые тариха гүрэнэй түсэб агротехническэ эрхим болзорнуудта үлүүлэн дүүргэжэ, 1951 ондо таригдаха хабарай культурануудай тарилгын түсэб дүүргэхын тула үндэр шанартай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаба.

Колхозууд, совхозууд ба индивидуальна тушаагшад областьдо тогтоогдоһон һү ба тоһо бэлэдхэхэ гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид дүүргээ, мүн областиин тоһо үйлэдбэрилхэ промышленность малай тоһо буйлуулха түсэбөө дүүргээ гэжэ, Иосиф Виссарионович, Танда мүн лэ мэдээсэнэбди.

Областиин колхознигууд ба колхозницанууд, МТС-үүд болон совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд 1951 ондо үндэр ургаса абахын тула ехэ оролдолго гарган, 1951 оной хабарай культурануудые тариха газараа гүйсэд бэлэдхэхэ гэжэ, нүхэр Сталин, Таниие найдуулна.

Колхозууд болон совхозуудта ниитын ашар шэмэтэ малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб дүүргэлгые ба малажалай продуктнүүдые бэлэдхэхэ түсэб саг соонь дүүргэлгые хангахабди гэжэ, нүхэр Сталин, Танай үмэнэ областиин худөө ажахын худэлмэрилэгшэд мүн лэ уялга абана. Мүнөө хүсэмнай тэжээл бэлэдхэлгэдэ, малажалай байрануудые барилгада ба малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлые түгэсхэн дүүргэлгэдэ зорюулагданхай.

Казахстанай КП(б)-гэй Актюбинскэ обкомой Секретарь Р. ИЛЬЯШЕВ.
Актюбинскэ областиин ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ Ш. УРАЗБАЕВ.
СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Актюбинскэ областьдохи Түлөөлэгшэ А. АЖИБАЕВ.
Актюбинскэ областиин худөө ажахын управлениин Начальник К. РУЖЕЙНИКОВ.
Совхозуудай Актюбинскэ трестын Директор Г. ТАТЕВОСЯН.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Белорусска ССР-эй Молодечненскэ областиин колхозууд, совхозууд ба таряашадай ажахынууд таряа тушааха гүрэнэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргээ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Танда элидхэнэбди. МТС-үүдэй хүдэлмэриин түлөө үгтэһэн счёдуудаар гүрэндэ таряа тушаалга үргэлжэлһөөр.

Областиин колхозууд намарай культурануудай тарилгын түсэб дүүргээд, 1951 оной тарилгын түсэб дүүргэхын тула хабарай культурануудай үрһэнүүдээр өөһэдыгөө бүрин хангаад, үнгэрэгшэ жэлэйхиһээ нилээд ехэ таряа ажалта үдэрнүүдтэ үгэжэ байна.

Мүнөө областиин колхозууд ба совхозууд намарай пар хахалалга үнгэргэжэ, хартаабха, лён ба худөө ажахын бусад продуктнуудые бэлэдхэхэ түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэхын, ниитын ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ жэлэй түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэхын, малаа бүдүүн ба шэмэтэ тэжээлнүүдээр хангахын, малай байрануудые үбэлдэ саг соонь бэлэдхэхын тула бүхы хэмжээ-ябуулгануудые абажа байна.

Областиин ажалшад Ленин — Сталинай партиин хүтэлбэри доро ябажа, колхозуудаа эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхын түлөө, эдэнэй ниитын ажахые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхын түлөө, манай агуухэ социалистическэ Эхэ ороной хүсэ шадалые улам бэхижүүлхын түлөө эсэшэ сусашагүйгөөр тэмсэхэ гэжэ, хүндэтэ Иосиф Виссарионович, Таниие найдуулнабди.

Белоруссиин КП(б)-гэй Молодечненскэ обкомой Секретарь И. КЛИМОВ.
Молодечненскэ областиин ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшэ П. КРАСКОВ.
СССР-эй Бэлэдхэлэй Министерствын Молодечненскэ областьдохи Түлөөлэгшэ Т. МАМИН.
Молодечненскэ областиин худөө ажахын управлениин Начальник Е. МИГДАЛЕВ.

МОСКВА, КРЕМЛЬ

ССР Союзай Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр *Иосиф Виссарионович* СТАЛИНДА

Краснодарска хизаарай колхозууд ба совхозууд виноград тушааха гүрэнэй түсэб болзорһоонь урид 103,5 процент дүүргээ гэжэ, хүндэтэ нүхэр Сталин, Танда элидхэнэбди. «Абрау-Дюрсо» гэжэ шампанска архи нэрэдэг виноградно-архи үйлэдбэрилгын комбинат виноград бэлэдхэхэ түсэбөө 109,1 процент дүүргэбэ.

Виноград хуряалга ба гүрэндэ гушаалга үргэлжэлһөөр.

ВКП(б)-гэй Краснодарска крайкомой Секретарь Н. ИГНАТОВ.
Краснодарска хизаарай ажалшадай депутадуудай Советэй гүйсэдкомой Түрүүлэгшын Орлогшо И. ЧУГУНОВ.
СССР-эй бэлэдхэлэй Министерствын Краснодарска хизаардахи Түлөөлэгшэ П. ПЕЧЕРИЦА.
Краснодарска хизаарай худөө ажахын управлениин Начальник И. МОИСЕЕНКОВ.

Гүрэндэ таряа тушааха жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэнэнэй түлөө ВКП(б)-гэй айкомуудай ба аймсоведүүдэй гүйсэдкомуудай зууршалгаар доро дурсагдаһан колхозууд республиканска Хүндэлэлэй доскада бэшэгдээ гэбэл:

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ:

Баянголой сомсоведэй КАЛИНИНАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Р. П. ЦЫРЕНОВ, парторганизациинь секретарь С. Ц. БУБЕЕВ).

Баянголой сомсоведэй ФРИДРИХ ЭНГЕЛЬСЫН нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Б. Ц. САМБУЕВ, парторганизациинь секретарь С. М. ЦЫРЕНОВ).

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГ:

Турунтаевска сельсоведэй «КРАСНАЯ ЗАРЯ» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ П. А. СУХИХ, парторганизациинь секретарь М. В. БОРОДИН).

Турунтаевска сельсоведэй ЧКАЛОВАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Н. М. БАЕВ, парторганизациинь секретарь Ф. С. ПОМУЛЕВ).

ИВОЛГЫН АЙМАГ:

Калёновско сельсоведэй «ТАЕЖНИК» промколхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Б. П. ШИШКИН, парторганизациинь секретарь В. И. БУРКОВ).

КАБАНСКЫН АЙМАГ:

Посольско сельсоведэй «КРАСНОАРМЕЕЦ» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ С. В. ОВЕРИН, парторганизациинь секретарь А. А. ФЕДОСЕЕВ).

Твороговско сельсоведэй «ПОБЕДА» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ В. Ф. ФЕДОСЕЕВ, парторганизациинь секретарь П. И. ПОПОВ).

Степно-Дворецкэ сельсоведэй ВОРОШИЛОВАЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ И. И. СУРАНОВ, парторганизациинь секретарь А. Ф. БАЖЕНОВ).

Твороговско сельсоведэй КАРЛ МАРКСЫН нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Н. А. АНТИПОВ, парторганизациинь секретарь А. М. СОТНИЧ).

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГ:

Енгорбойн сельсоведэй «III ИНТЕРНАЦИОНАЛ» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Г. Д. ХАНДУКОВ, парторганизациинь секретарь Б. Я. АЮШЕЕВ).

Цакирска сельсоведэй ЛЕНИНЭЙ нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ Б. С. СОКТОЕВ, парторганизациинь секретарь Р. Г. ГАРМАЕВ).

ЯРУУНЫН АЙМАГ:

Сосново-Озерско сельсоведэй «УЛААН-ЯРУУНА» колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр БАЗАРОВ, парторганизациинь секретарь нүхэр ВАНЧИНОВ).

Таряа хуряалгаяа дүүргэбэ

Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхоз (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр. Ц. Эрдынеев) таряа хуряалгада бүхы колхознигуудаа элсүүлжэ, тэдэнэй ажал худэлмэрие зүбөөр эмхидхэһэнэй ба социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэнэй ашаар таряа хуряалгынгаа худэлмэрие аймаг доторсо эгээн түрүүн дүүргэбэ. Колхознигууд таряа хуряалга дээрэ ажалай эдэбхи гарган, үдэр һүниие мэдэнгүй худэлмэрилдэг, үдэрэйнгөө даалгабринуудые хододоо дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг байгаа. Энэ колхозой поли дээрэ таряа хуряаһан комбайнер Шойжол Цыдыпов даажа абаһан участогуудаа эрхим шанартайгаар хадажа дүүргээд, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ошоһон байна.

Мүнөө Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд ерэхэ жэлэй үндэр баян ургаса хангаха эрхим шанартай, кондиционно үрһэ хаажа, Агууехэ Октябриин һайндэрые ажалай шэнэ амжалтаар үгтахын түлөө тэмсэжэ байна.

Ц. Токтохоев.

Комсомолецуудай эдэбхитэ ажал

Яруунын мяханай совхозой комсомолецууд ба залуушуул полевой худэлмэринүүдэй эхилхын урда тээ тус тустаа социалистическэ уялганууде абажа, хоорондоо мүрысөөнэй договорнуудые баталһан байгаа. Тиин, абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхын түлөө тэдэнэр эршэмтэйгээр тэмсэжэ ороо һэн.

СТЭ-НАТИ трактор жолоодогшо залуу тракторист-комсомолец Булад Нимбуев мүнөө сезон соо 800 гектар зөөлэн хахалалга хэхэгэһэн уялга абаһан юм. Энэ уялгаяа нүхэр Нимбуев үлүүлэн дүүргэбэ. Сентябриин 27 болотор 907 гектар газар элдүүрилһэн байна. Тэрэшэлэн, тракторист-комсомолец Даба Бадмаев 800 гектар газар элдүүрилхэ гэһэн уялга абаһан аад, мүнөө 820 гектар газар элдүүрилээд байна. Эдэбхитэй комсомолецуудһаа жэшээ абан, совхозой мүн бусадшье механизаторнууд һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Е. Цыдыпов.

Эмхи гуримгүй колхоз

Улан-Удын педагогическа институдай студентнүүд городой ойро шадарай колхозуудта гаража, худөө ажахын худэлмэринүүдтэнь туһаламжа үзүүлдэг байна. Һаяхан, нэгэ амаралтын үдэр институдай 35 студентнүүд Иволгын аймагай «Осоавиахим» колхоздо воскреснигтэ гараһан байгаа. Колхозой правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Павловай зааһан ёһоор тэдэ студентнүүд хартаабха малтахаяа үглөөнэй 6 часта болзидо гараһан байна. Теэд нэгэшье хүрзын, нэгэшье ведрогой бэлэдхэгдэгүй байһан дээрэһээ студентнүүд үглөөнэй 11 час болотор миил байба. Имагтал үдэрэй 12-дохи часта бригадир Черниров ба түрүүлэгшэ Павлов ерэжэ, малтагдаһан хартаабхые машинада тээлгэһэн байха юм.

Ажал хэхээр зоригжон, колхозуудта гараһан залуушуулые зэр зэмсэгээр бүрин хангажа, тэдэнэй эдэбхи хэшээлые дэмжэхэ хэрэгтэй.

С. Цыренов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Коммунистнуудай марксистско-ленинскэ hуралсалые эрхимээр эмхидхэхэ

Иволгын аймагай партийна организаци партийна hуралсалые үнгэрэгшэ жэлдэ урда жэлнүүдтэ орходоо hайнаар эмхидхээ hэн. Iэбэшье, нилээд олон дутагдалнууд гараhан байгаа. Аймагай олохон партийна организацинуудта политhургуулинууд ба кружогуудые эмхидхэхэдээ, hурагшадай юрэнхы эрдэм мэргэжэлые хараадаа абадаггүй ябадал гарадаг байгаа.

ВКП(б)-гэй айком хадаа штатнабэшэ пропагандистнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулаа hэн. Үнгэрэгшэ hуралсалай жэлэй турша соо пропагандистнуудай семинар оройдоо хоёр дахин ба тэдэнэй дүй дүршэлөө халан абалсаха эублөөн нэгэ дахин үнгэргэгдэhэн байна.

Бэеэ даагаад марксистско-ленинскэ теориие шудалагшадай хүдэлмэриие ВКП(б)-гэй айкомой ба партийна эхин организацинуудай зүгhөө хүтэлбэрилхэ ба хинаха ябадал hулаар табигдаhан байгаа. Айкомой пропаганда ба агитациин таhаг хадаа аймагай центрын партийна эдэбхитэдтэ лекци уншалгаар ба тэдэнтэй теоретическэ хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэлгөөр тус хүдэлмэриие хизаарладаг байгаа. Марксистско-ленинскэ hуралсалые тоодоггүй коммунистнууд ба парторганизациин секретарьнуудта зохихо эрилтэ хэгдэдэггүй дээрэhээ «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» бэеэ даагаад шудалдаг 56 коммунистнуудай аяар 35 хүниинь большевистскэ партийн түүхын зүбхэн лэ Октябриин урда тээхи үеые шудалжа гараhан байна.

Аймагай зарим партийно-советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд албанаймнай хүдэлмэри ехэ гээд, марксистско-ленинскэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ ябадалда багаар анхаралаа табидаг байшоо. Жэшээлхэдэ, пищекомбинадай директор нүхэр Эренпрайс, Иволгын МТС-эй директор нүхэр Ильков, хүдөө ажахын таhагай главна зоотехник нүхэр Круглов, аймагай партийна ба советскэ хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд нүхэд Н. Михалев, Д. Готолов, И. Бурдуковский, Ф. Братущенко гэгшэд идейно-теоретическэ бэлэдхэлэйнгээ хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар үнгэрэгшэ жэлдэ юушье хээгүй шахуу үнгэрөө.

Айкомой штатна пропагандистнууд политhургуулинуудые ба кружогуудые хүтэлбэрилэгшэдтэ түhаламжа үзүүлдэггүй, тэдэнэй хүдэлмэриие шэнжэлдэггүй ба түрүү пропагандистнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые дэлгэрүүлдэггүй байгаа. ВКП(б)-гэй айком хадаа пропагандистнуудые, жэшээлхэдэ, нүхэд Михалев ба Иванов гэгшэдые элдэб ажахын кампанинуудые үнгэргэлгөөр удаан болзороор командировкодо гаргажа, гол хүдэлмэриhөөнь таhалдуулдаг hэн.

Дээрэ дурсагдаhан дутагдалнууд партийна hуралсалай шанарые нилээд доошолуулаа. Аймаhай партийна эхин организацинуудай дэргэдэхи политhургуулинуудта ба кружогуудта hурагшадай гурбанайнь нэгэ хуби үнгэрэгшэ жэлдэ программна материалаа hайнаар ойлгожо шадаагүй гараhан байна.

Үнгэрэгшэ hуралсалай жэлдэ гараhан алдуу дутуунуудые зайлуулхын ба hуралсалай шэнэ жэлдэ эрхим бэлэдхэл хангахын тулада партийн айком хадаа партийна эхин организацинуудта айкомой хүдэлмэрилэгшэдые ба партийна эдэбхитэдые сентябриин эхеэр гаргаhан байгаа. Тэдэнэр хадаа партийна эхин организацинуудай секретарьнуудтай хамта коммунистнуудтай хөөрэлдэжэ, шэнэ жэлдэ тэдэнэй марксистско-ленинскэ эрдэмээ дээшэлүүлхэ hуралсалай формые тодорхойлhон байна. Энэ хүдэлмэри сентябриин 15-най үеэр гол түлэб дүүргэгдээ hэн. Шэнэ жэлдэ аймаг дотор 16 политhургуули, вождьнорой биографинуудые шудалха 10 кружогууд, ВКП(б)-гэй түүхые шудалха 14 кружогууд ба партийна үдэшын нэгэ hургуули хүдэлмэрилхэ юм. Гадна, бэеэ даагаад большевизмын түүхые ба теориие шудалагшад үнгэрэгшэ жэлдэ 84 хүн байhан аад, мүнөө 105 хүн болохо байна. Гадна, 13 коммунистнууд юрэнхы эрдэмэй hургуулинуудта ба заочноор hуралсаха юм.

Үнгэрэгшэ жэлдэ партийна hуралсалда гараhан алдуу дутуунуудые зайлуулхын ба партийна hуралсалай шэнэ жэлые хаhа саг соонь ,эмхитэйгээр эхилхын тулада партийна эхин организацинуудта хамтын суглаанууд үнгэргэгдөө. ,

Штатнабэшэ пропагандистнуудай состав шэнээр хаража үзэгдэhэн ба нэмээгдэhэн байна. Тэдэнэй 75 процентнь багшанар, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд ба хүдөөгэй бусад интеллигентнэрhээ бүридэнэ. Тэдэнэй 50 процентнь дээдэ ба дунда эрдэмтэй, 36 пропагандистнуудай 18-нь ВКП(б)-гэй Обкомой дэргэдэ эмхидхэгдэhэн hарын ба хоёр долоон хоногой курсануудта hуража гараа. Пропагандистнуудай саг үргэлжэ хүдэлмэрилхэ семинар үнгэргэжэ байха түсэб зохёогдонхой. Тэдэ семинарнуудые айкомой секретарьнууд, таhагуудые даагшад ба пропагандистнууд хүтэлбэрилхэ юм. Бэлэдхэл ехэтэй коммунистнуудай дундаhаа 15 консультантнууд томилогдожо, марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалдаг 5—6 коммунистнууд тэдэндэ тус бүридэнь даалгагдаhан байна. Мүнөө жэлдэ партийна кабинет хадаа консультантнуудта түhаламжа үзүүлхэ ба политhургуулинуудай, кружогуудай хүдэлмэриие шэнжэлхэ, түрүү пропагандистнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ онсо анхаралаа хандуулха байна.

Комсомолецуудай ба залуушуулай дунда политическэ гэгээрэл эмхидхэхэ хэрэгтэнь комсомольско организацинуудта түhаламжа үзүүлэгдээ. Мүнөө жэлдэ 700 үлүүтэй комсомолецууд ба залуушуул hуралсаха байна. Теоретическэ бэлэдхэлтэй коммунистнуудай ба комсомолецуудай дундаhаа 36 пропагандистнууд шэлэн олдожо баталагдаа.

Мүнөө жэлдэ хүдөөгэй интеллигенциин политическэ hуралсалда ехэхэн анхарал табигдана. Заводской, Оронгын ба Ганзуринай долоонжэлэй hургуулинуудта болон аймагай центртэ эмхидхэгдэhэн, ВКП(б)-гэй түүхэ шудалха кружогуудта гол түлэб багшанар, медицинскэ хүдэлмэрилэгшэд ба хүдөө ажахын мэргэжэлтэд hураха юм.

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин таhаг айкомой пропаганда ба агитациин таhагые даагша нүхэр Бимбаевай тоосоото элидхэлые шагнажа, Иволгын аймагай партийна организацида партийна hуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ талаар хэдэн олон дутуунуудые тон зүбөөр элирхэйлээ.

Партиин айком хадаа тэдэ дутагдалнуудые түргэнөөр усадхахын тулада бүхы хүсэеэ элсүүлжэ байна. Коммунистнуудые Ленин—Сталинай агууехэ идеягэй үзэлөөр хүмүүжүүлхэ ябадалай партийна хүдэлмэриин шухала hалбари байhан тухай партиин заабаринуудые бэелүүлэн, аймагай партийна организаци хадаа партийна hуралсалые эмхитэйгээр эхилжэ, мүнөө жэлдэ коммунистнуудай марксистско-ленинскэ hуралсалые эрид hайжаруулха ябадалые хангаха байна.

Д. Цырендоржиев, ВКП(б)-гэй Иволгын айкомой секретарь.

Московско область. Мытищинскэ районой «Соревнование» гэжэ томодхогдohон колхозой ахалагша агроном А. И. Власов ба Мытищинскэ МТС-эй тракторна бригадын бригадир Д. Я. Петрусян гэгшэд хартаабха сортировалха тусхай машина зохёобо. Тэрэнь нэгэ үдэр соо 60 тонно хартаабха сортировалжа шадаха байна. Зураг дээрэ: Бригадир Д. Я. Петрусян хартаабха сортировалха машинын хүдэлмэри хаража байна.

ТАСС-эй фотохроникэ.

США-гэй, Великобританиин ба Франц правительствонуудта Советскэ Правительство ното эльгээбэ

США-гэй, Великобританиин ба Франциин правительствонууд Советскэ Правительствода нотонуудые эльгээхэдээ, Советскэ Союзда немецкэ сэрэгэй пленнэ олон хүнүүд байжа үргэлжэлhөөр хэбэртэйгээр ямаршье үндэhэгүй баталалгануудые хэбэ.

Сентябриин 30-да США-гэй, Великобританиин ба Франциин посольствонуудта Советскэ Правительствын харюугай нотонууд эльгээгдээ.

США-гэй Правительствода ССР Союзай Правительствын эльгээhэн харюу нотын текстнь иимэ байна:

«СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министерство США-гэй Правительствын энэ оной июлиин 14-нэй нотые абаhанаа баталаад, нигэжэ мэдүүлхые шухалада тоолоно:

Советскэ Союз дотор немецкэ сэрэгэй пленнэ олон хүн байжа үргэлжэлhөөр хэбэртэйгээр США-гэй Правительствын ното соогоо дурдаhан баталамжануудынь ямаршье үндэhэ баримтагүй ба бодото байдалда таарахагүй байна.

ТАСС-эй энэ оной майн [illegible] мэдээсэлhээ харахада, нем[illegible] сэрэгэй пленнэйхидые Сов[illegible] Союзhаа репатриацилга[illegible] оной эхеэр дүүрэhэн байха[illegible] Советскэ Союзда байhан [illegible]кэ сэрэгэй пленнэ хүнүүд [illegible] даа, сэрэгэй тон хүндэ гэмт[illegible]рэгүүдые хэhэнэй түлөө сү[illegible]дэhэн 9717 хүнhөө бэшэ[illegible] сэрэгэй гэмтэ ябуулгануудые [illegible]hэн хэрэгүүдээр мүрдэлгэдэ[illegible]hан 3.815 хүнhөө, тэрэшэлэн [illegible]шэлhэнэй шалтагааная тур[illegible] hаатаhан 14 хүнhөө бэшэ[illegible] Германидаа бусаагдаhан бай[illegible]

Немецкэ сэрэгэй пленнэйх[illegible] Советскэ Союзhаа репатриа[illegible] тухай тодорхой мэдээнүүдэй[illegible] байтар түс асуудалаар Сов[illegible] Правительствода США-гэй [illegible]вительствын дахинаа хан[illegible] ябадалынь немецкэ сэрэгэй [illegible]нэйхид тухай асуудалые п[illegible]гандистска зорилгонуудтаа [illegible]лаха гэhэн ябадал болоно[illegible] Советскэ Правительство [illegible]

Советскэ Правительство [illegible]лиин ба Франциин правитель[illegible]нуудта мүн иимэ нотонуудые [illegible] гэгээгээ».

Финорганууудай мүрысөөн

Республикын хэдэн олон финансова органууудай коллективүүд Октябриин урда тээхи мүрысөө дэлгэрүүлэн, 3-дахи кварталай мүнгэ элсүүлгын түрэнэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэнэ.

Кабанскын аймаг (финансова таhагые даагша нүхэр Саункин) мүнгэ элсүүлгын квартальна түсэбөө үлүүлэн дүүргэжэ, түсэбhөө гадуур нэгэ миллион 150 мянган түхэриг бюджедтэ оруулаа

Байкало-Кударын, Ахын, Хориин, Хэжэнгын ба бусад аймагууд налог суглуулгаар, олзо оруулгаар квартальна түсэбөө горьтойхоноор үлүүлэн дүүргэбэ.

Бурят-Монголой АССР-эй финансныуудай Министерствын таhагуудай ба управлениинүүдэй дундахи мүрысөөндэ гүрэнэй страхованиин республиканска Управлени (начальнигынь нүхэр Хайдуров) квартальна түсэбөө 6,5 процентээр үлүүлэн дүүргэжэ, түрүү hуури эзэлээ. Республикын бүхы страховой инспекцинүүд квартальна түсэбөө үлүүлэн дүүргэбэ. Закаменай страховой инспекци мүнгэ татаха түсэбөө — 150, Ахын — 136, Баргажанай — 128 процент дүүргэhэн байна.

Н. Спицын.

Захил хэгшэлые эрхимээр хангахын түлөө

Захил хэгшэдые эрхимээр хангаха тухай Москвагай «Отелье мод» гэжэ оёдолой фабрикын стахановка-новатор Махныкинагай үүсхэлые дэмжэн, Улан-Удын оёдолой фабрика хүнүүдэй үмсын захилнуудые абадаг газарые жэшээтэ hайнаар түхеэрхын тула ехэ хүдэлмэри хэжэ байна. Мүнөө хубсаhа эсхэдэг, хубсаhанай хэмжүүр абадаг комнатэнууд, шэнээр түхеэрэгдэжэ, гөё hайханаар шэмэглэгдэжэ байна. Энэ хүдэлмэридэ уранзураашад хабаадуулагдана.

Эрхим мастер—делегат

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна II конференцидэ делегадые дэбжүүлэлгын суглаан Улан-Удын мяха-консервын комбинадта угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэрбэ. Энэ суглаанда олон тоото инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд, албахаагшад ба хүдэлмэришэд хабаадалсаа. Завкомсой түрүүлэгшэ нүхэр Л. Харитончик суглаа нээхэдээ хэлэhэн үгэ соогоо иигэжэ мэдүүлээ:

— Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсажа, манай комбинадай коллектив ехэхэн амжалтануудые туйлаа. Комбинаднай сентябрь hарынгаа ба III кварталайнгаа түсэбүүдые үлүүлэн дүүргээ. Тиин жэлэйнгээ түсэбые Октябрьска революциин 33-дахи жэлэй алдарта ой хүрэтэр дүүргэхэ гэhэн хүндэтэ уялга абанхайбди. Тэрэнээ дүүргэхэмнай лабтай...

Эхэ ороноймнай столица Москвада болохоёо байгаа эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна II конференцидэ делегадые эльгээхэ хүндэтэ эрхэ манай комбинадта олгогдоо. Өөhэдынгөө коллективэй дундаhаа эгээл түрүү нүхэрөө бидэ тус конференцидэ манай түлөөлэгшэ болгон эльгээхэ ёhотойбди, — гээд тэрэ үгээ дүүргэнэ.

— Манай заводой түрүү стахановка Екатерина Павловна Пивановае эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэсоюзна II конференцидэ делегадаар эльгээхэ гэжэ дурадханаб. Бидэнэр нүхэр Пивановае hайса мэдэнэбди. Энэ бурят басаган, жиирын хүдэлмэ[illegible] шэнhөө заводойнгоо түрүү[illegible]тер болоторое ургаа юм. М[illegible] Пиванова манай найдабарие[illegible]рюулжа шадаха байха[illegible] гэжэ консервнэ заводой мастер Бенедиктов дурадхаба.

Комбинадай холодильнигай [illegible]хановец И. Хаустов тэрэнэй [illegible]үгэ хэлэхэдээ иигэжэ мэдүүлэ[illegible]

— Манай орон дотор томо[illegible]мо барилгануудай бодхоо[illegible] байхадань, англо-американска[illegible] рессорнүүд Азиин арадуудта [illegible]гүү дай ябуулжа байна. Ам[illegible]тайбан ажаhуулаан зонуудые [illegible]жа, хюдажа байhан харша[illegible]өөhэдынгөө үхэхэ сагые бүр[illegible]тэлүүлнэ. Эб найрамдалай [illegible] баригшадай тоо улам олош[illegible] Манай коллективэй зүгhөө [illegible] союзна II конференцидэ [illegible] Пивановае делегадаар эльгээ[illegible]hэн дурадхалые үнэн зүрх[illegible]дэмжэнэб.

Мүн нүхэд Тиминищев, [illegible]дуковская, Смирнова ба [illegible] үгэ хэлэжэ, нүхэр Е. Пива[illegible] делегадаар hунгаха гэhэн д[illegible]халые халуунаар дэмжэhэн [illegible]на. Үгэ хэлэгшэд хадаа мүн [illegible]лэдбэриингөө нормонуудые [illegible] бүхэндэ үлүүлэн дүүргэхэ т[illegible] дээшэлүүлэгдэhэн уялгану[illegible]абаа.

Суглаанай түгэсхэлдэ [illegible] Пиванова үгэ хэлэжэ, ком[illegible]лайнгаа коллективэй энэ хүн[illegible]найдабарие нэрэтэй түрэтэ[illegible] дүүргэхэб гэжэ мэдүүлбэ.

А. Шестак[illegible]

Агитатор Изот Сластин

Коммунист нүхэр Изот Даниловича Сластин Мухаршэбэрэй аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой эрхим агитаторнуудай нэгэниинь юм. Тэрэ хадаа нёдондоhоо хойшо агитатораар хүдэлмэрилнэ. Нүхэр Сластин болбол КТФ-е даагша юм. Тэрэ болбол малшадай дунда агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри эсэшэ сусашагүйгөөр ябуулжа байдаг. Малшадта ерээд хөөрэлдөө хэжэ, газетэ ба уранhайханай литература уншажа байхыень ходо харахат. Мухаршэбэрэй аймагай культурно-гэгээрэлэй эмхи зүргааануудай таhагай ном зөөгшэд комсомолецууд Саша Трифонов, Таня Петрова гэгшэд нүхэр Сластинда hонин номуудые асардаг байна. Тэрэ номуудаа нүхэр Сластин малшадтаа тараажа үгөөд, уншуулдаг юм. Мүнөө hаалишадынь уранзохёолой номуудые hонирхон уншадаг болонхой. hаалишад Галя Иванова, Агаша Васильева ба Нюра Серкова гэгшэд номуудые илангаяа ехээр hонирхон уншана.

О. Чимитов.

Үзэг бэшэгтэ hуралгые түгэсхэхэ

Бурят-монгол арад зониие үзэг бэшэгтэ hургаха тухай ВКП(б)-гэй Обкомой ба БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй тогтоол 1946 оной октябриин 26-да гараа hэн. Тэрээнhээ хойшо тус асуудалаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэhэн байна.

Республикын гэгээрэлэй Министерство болбол hуралсалда хабаадаха ёhотой хүнүүдэй тоое бүридхэhэн ба тэдэндэ хэрэглэгдэхэ учебнигүүдые, программа болон hуралсалай хэрэгсэлнүүдые хэблэн гаргаhан байха юм. Мүн багшанар ба культармеецүүд томилогдоо hэн. Мүнөө үедэ 264 багшанар, 365 культармеецүүд республика соомнай хүдэлмэрилнэ. Үнгэрhэн хугасаа соо хамта 20900 гаран хүн үзэг бэшэгтэ hургагдаа.

Олонхи газарта hуралсалай кружогууд эмхидхэгдэhэн байна. Гадна, хүнүүдтэй тус тустань занятинууд үнгэргэгдэнэ. Зарим аймагуудай, жэшээлхэдэ, Кяхтын, Кударын, Мухаршэбэрэй, Курумканай аймагуудай hургуулиин багшанар культармеецүүдтэй семинар болон консультацинуудые хэдэг байна. Тэрэнь культармеецүүдтэ методическа болон педагогическа талаар угаа ехэ туhа хүргэнэ. Мүн дүй дүршэлөө андалдаха талаар яhала ехэ ажал хэгдэhэн байна.

Г. ЦЫГАНКОВ,
БМАССР-эй гэгээрэлэй Министр

Мухаршэбэрэй, Курумканай, Ахын, Кударын, Яруунын ба бусад аймагуудай хэдэн олон багшанар бурят хэлэн дээрэ лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, мүн «Бурят-Монголой Үнэн» газетэ болон бурят-монгол литература уншалгануудые хэдэг юм. Нүхэд Байминов, Ухеев (Түнхэн), Лыгдонов, Осодоев (Аха), Мататханов, Эрдынеев, Богданов (Мухаршэбэр) са бусад багшанар дээрэ дурсагдаhан хүдэлмэринүүдые үлэмжэ hайнаар ябуулна.

Ахын аймсоведэй гүйсэдкомой гэгээрэлэй таhаг (даагшань нүхэр Митыпов) календарна түсэб табинхай. Тэрэнь багшанар ба культармеецүүдэй ажалаа зүбөөр эмхидхэхэ ябадалда ехэхэн туhа хүргэдэг юм. Кударын аймагта (ОНО-е даагша нүхэр Хусаев) багшанар ба культармеецүүдэй семинарнууд үнгэргэгдэhэн байна. Тэндэ шалгалтануудые яажа хэхэ тухай, үзэhэнөө дабталгые эмхидхэлгэ тухай, анха эхилэн hургалга тухай асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдээ.

Культармеецүүдэй дунда эдэбхитэй нүхэдүүд олон. Нүхэд Патархиев, Кондакова, Аюшеева (Ахын аймаг) гэгшэд таруу гүүртэ ба пунктнуудые шадамараар хангадаг байна. Тэдэнэр хазаар морёор ябажа, колхознигуудые үзэг бэшэгтэ hургахынгаа хажуугаар агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулна. Кабанскын аймагай Часовенско эхин hургуулиин багшанар Будаева, Борисова гэгшэд 1949 — 50 онуудай hуралсалай жэлэй туршада 32 хүниие үзэг бэшэгтэ hургаа.

Нэрлэгдэгшэ нүхэдэй ба бусадай амжалтануд нютагай партийна, советскэ органууудай түhаламжаhаа нилээд дулдыдаhан байха юм. Ажалшадые үзэг бэшэгтэ hургалга тухай асуудал Кударын аймагай Советэй гүйсэдкомой сесси болон ВКП(б)-гэй айкомой бюро дээрэ хоёр дахин хэлсэгдээ.

Зэдын аймсоведэй гүйсэдком тус асуудалда бии байhан дутагдалнуудые элирүүлээд, өөрынгөө хүтэлбэрилхы үүргые нилээд hайжаруулhан байха юм. Тэндэ hургуулинуудые даагшадай ба директорнүүдэй зүблөөн үнгэргэгдөө. Гадна, аймсоведэй сесси ОНО-е даагшын элидхэлые зүбшэн хэлсэhэн байна. Зэдын аймагай сомоной соведүүд тус асуудалые мүн лэ хаража үзэдэг юм. Эдэ бүгэдэ хэмжээ-ябуулгануудай ашаар тус аймагта 321 хүн үзэг бэшэгтэ hургагдаhан байна. Тэндэ 72 культармеецүүд, 21 багшанар хүдэлмэрилөө.

Зарим сомоной соведүүд ба колхозууд бүхы ажалшадаа үзэг бэшэгтэ hургаа. Байкало-Кударын аймагта аймцентрын, Оймурска ба Хандалинска сомоной соведүүдтэ энэ асуудал нилээд hайнаар шиидхэгдэhэн байна. Хэжэнгын аймагай Доодо-Худанай сомоной Совет, Бичурын аймагай Еланска сельскэ Совет, Калининай нэрэмжэтэ ба «Зориг» колхозууд нилээд амжалтануудые туйлаа.

Гэхэтэй хамта, бурят-монгол арад зониие шэнэ үзэг бэшэгтэ hургаха талаар хүдэлмэри зарим аймагуудта тон хангалтагүйгөөр ябуулагдана. Тэрэ тоодо Закаменай, Түнхэнэй ба бусад аймагуудоролсоно. Республика соомнай 3493 хүн үшөөл hургагдаагүй байhаар. Тэдэнэй 273-ниинь партийно-советскэ эдэбхитэд юм.

Хэдэн олон хүнүүдээ hуралсалда үшөө хабаадуулагдаагүй байhан ушар советскэ, партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай, арадай гэгээрэлэй органууудай, hургуулинуудые хүтэлбэрилэгшэдэй, культурно-гэгээрэлэй эмхи зүргааануудай тус асуудалда ёhотой анхарал табидаггүй байhыень харуулна. 1949—1950 онуудай hуралсалай жэл соо Иволгын, Баунтын, Хориин, Сэлэнгын аймагууд муу дүнгүүдые харуулаа. Тэндэхи ажалшадай олонхинь hуралсалда хабаадуулагдангүй үлөө. Культармеецүүд ба багшанарай ажалые шалгалга хэгдээгүй, тэдэндэ түhаламжа үзүүлэгдээгүй.

Хориин, Кабанскын, Байкало-Кударын аймагуудай хүн зонойнь нэлэнхы олониинь загаhа барилгада, лесоучастогуудта, малажалай гүүртэнүүдтэ ажаллана. Тиимэhээнь тэдэниие кружогуудта гулидхахань бэрхэтэй юм. Теэд, аймгуулинуудай таhаг (начальник нүхэр Винокур) hуралсалай яб[illegible] шалгаха талаар баhал б[illegible] юумэ хэдэггүй байна. Тус та[illegible] инспекторнүүд нүхэд Тум[illegible] Мангадаев, Чайванов, Сувор[illegible] гэгшэд аймагуудаар яба[illegible] культармеецүүд ба багшан[illegible] ямаршье туhа үзүүлдэггүй юм. [illegible]дэнэрэй бусажа ерэхэдэ тус [illegible]далаар юу хэhэн тухайнь тоо[illegible]шье абтадаггүй байна.

Ажалшадые үзэг бэшэгтэ hу[illegible]ха хэрэгые мүнгөөр хан[illegible] зарим аймагуудта муугаар [illegible]бигданхай. Кударын, Тунх[illegible] Зэдын, Байкало-Кударын, Ку[illegible]канай аймагуудта хэдэн [illegible] культармеецүүд ба багшанар [illegible]лин хүлhөө абаагүй байhаар. [illegible]хэ зуурань бюджедээр хара[illegible]даhан хэдэн мянган түхэриг [illegible]гэн ашаглагданагүй.

Үзэг бэшэгтэ hуралгые [illegible] оной январиин 1 хүрэтэр д[illegible]хэ гэhэн зорилго мүнөө бид[illegible] урда табигдана. Энэ зорил[illegible] дүүргэхын түлөө бүхы олон[illegible] эмхидхэхэ, ойлгуулламжын х[illegible]мэриие бүри үргэн хэмжээт[illegible] ябуулха ёhотойбди. Мүн б[illegible]нар ба культармеецүүдтэ үзэ[illegible]дэдэг методическа туhалам[illegible] тэрэшэлэн мүнгөөр хангалга[illegible] жаруулха шухала.

Партийна, советскэ болон [illegible]ниитын бусад организацин[illegible] саг үргэлжын туhаламжа[illegible] политическэ угаа ехэ удха[illegible]тай тус асуудалые 1951 оной[illegible]варь хүрэтэр дүүрэнээр ш[illegible] хэмнай лабтай.

МАЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫЕ ТҮГЭС БЭЛЭДХЭЛТЭЙГЭЭР УГТАЯ!

☆

Уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргээ

Үбһэ хуряалгын эхилхын урда Зэдын аймагай Буденнын нэрэмжэтэ колхозой сенокосилкын машинистнүүд-комсомолецууд Павел Труднев ба Константин Григорьев гэгшэд тэжээл бэлэдхэлгын план соо 350—350 гектар үбһэ сабшаха гэһэн уялга абаад, ресурсынхаа машинистнүүдтэ хандаа байгаа.

Нэмэ уялга абаад байхадаа, комсомольско үгээ үзэн хэрэг дээрэ оргэхын түлөө тэдэнэр эрдэмтэй тэмсэжэ эхилһэн байна. Колхозой правленииг ба партийна организацийн туһаламжа үзүүлһэн ашаар ба өөһэдынгөө оролцоотой ажалаар тэдэнэр 5 гектар орондо үдэр бүри 10—11 гектар сабшалан һайн шанартайгаар дүүргэһэн байха юм.

Павел Труднев хүдэлмэрилэн 25 үдэрэй турша соо 280 гектарай үбһэ сабшаад, таряа хуряалгын эхилхэдэ сенокосилкэ жаткаар һэлгэжэ, таряа хуряалга дээрэ улам эршэмтэйгээр хуряалжа байна. Трудневой нүүдэлдэг Константин Григорьев үбһэ сабшалгаяа үргэлжэлүүлжэ, сентябрийн 25 хүрэтэр 355 гектар талбайлан һайн шанартайгаар сабшаа, уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэбэ.

Аймаг соогоо түрүүлэн

Хориин аймагай Удын сомоной Зэдэй нэрэмжэтэ колхоз (правленийнь түрүүлэгшэ нүхэр Бадаев, партийна организацийнь секретарь нүхэр Доржиев) малажал хөөлгын талаар аймагай колхозуудай мүрысөөндэ түрүү һүүри гаргажа ябана. Энэ колхоз адуу ба үсхэбэрилхэ гүрэнэй түсэбые 105 процент, эбэртэ малаар —102, хони ямаатай—122, гахайгаар —130 процент дүүргэһэн байха юм. Гадна, тиндэ һү, нооно туша аха түсэ- аймаг соогоо эгээн түрүүн гарсэд, малажалай бусад процентнуудай бэлэдхэлые амжалтатайгаар ябуулжа байна.

Түүнөө Кировэй нэрэмжэтэ колхозойхид нийтынгээ адуу малаа садхалан ба дулаан үбэлжэлгэ ахалгын түлөө эршэмтэйгээр тэмцэнэ байна. Үбһэ сабшалгын түлөө 101 процент дүүргэгдэһэн байна. Гэбэшье, үбһэнэй валовой хуулгын бага байһан дээрэһээ колхознигууд нэмэлтэ тэжээл бэлдэнэ. Соломо, михиинэ мэргэн тэжээлнүүд мүнөө элбэгээр хуулагдажа, сомогдожо байха юм.

Мүн малай байранууд заһабаригдажа ба дулаалагдажа байна. Гахайн шэнэ байра баригдаж дүүргэгдээ.

МАРТАГДАҺАН УЧАСТОК

Уланай сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз Баргажанай аймаг дотор малаар баян колхозуудай нэгэн юм. Адуу малайнгаа тоогоор энэ колхоз аймаг дотороо 20 процент эзэлдэг байна.

Олон тоото адуу малдаа садхалан ба дулаан үбэлжэлгэ хангахын түлөө тус колхозой хүтэлбэрилэгшэд эртэнһээ оролдохо ёһотой байгаа. Гэбэшье, колхозой правлениин түрүүлэгшэ Цыдыпов, партийна организациин секретарь Абидуев гэгшэд нёдондо малаа үбһэ тэжээлээр дутаажа, хоролтодо оруулһан ябадалһаа һургаал абаагүй, мүнөө жэлдэшье алдуунуудаа дахяад дабтажа байна. Байгша ондо үбһэ ногооной ургаса тон һайн байгаа. Теэд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд бухы колхознигуудые үбһэ хуряалгада элсүүлжэ шадаагүй. Тэрэнэй эсэстэ Сталинай нэрэмжэтэ колхоз тэжээл бэлэдхэлгынгээ түсэбые сентябриин 25 болотор оройдоо 49 процент дүүргэһэн байха юм.

Колхозой правлени ба партийна организаци болбол үбһэ хуряалгын бригадануудай хүдэлмэрние хинан шалгадаггүй, хүтэлбэрилдэггүй, зохихо эрилтэ хэдэггүй. Имагтал иимэ харюусалгагүй хүтэлбэриин эсэстэ үбһэ хуряалгын нэгэ бригадада (КТФ) 500 шахуу центнер эрхим шанартай үбһэн гутаагдаһан байха юм. Теэд, үбһэ гутааһан гэмтэ нюурнууд ямаршье харюусалгада хабаадуулагдаагүй.

Тэрэшэлэн, тус колхоз малай зоотехническэ барилгануудые хэнэгүй. Байгша ондо гахайн, шубуунай, мориной ба хониной байрануудые шэнээр бариха түсэбтэй байгаа. Энэ ехэ барилга дүүргэхиин тулада 25—30-һаа үсөөн бэшэ хүн хүдэлмэрилхэ ёһотой юм. Гэбэшье, барилга дээрэ мүнөө оройдоо 6 хүн хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэй хоёрынь юушье хэдэггүй, мори унаад лэ миил гүйлгэлдэг бригадирнууд юм. Жэшээнь, бригадир Ш. Цыренов үнгэрэгшэ зунай турша соо 2 мори гутаагаа.

Тэрээнһээ гадна, малай хуушан байранууд заһабарилаг данагүй, мүн сэбэрлэлгэ ба дезинфекци хэгдэнэгүй. Жэшээнь, Санжа Будаевагай заимкада малай байрануудай заһабарилагдаагүй дээрэһээ үнгэрэгшэ үбэлдөө тэндэхи малнуудай 50 процентнь үхэһэн байха юм.

Гадна, энэ колхоз мал үсхэбэрилхэ жэлэйнгээ түсэбые холо дүүргээгүй. Аяар мянга шахуу толгой малынь дутуу. Теэд, колхозой правлени ба партийна организаци болбол колхозно нийтынгээ адуу малай тоо толгойе олошоруулхын түлөө тэмсэдэггүй, һанаа амар һуудаг. Тиин малажал, тус колхозодо мартагдаһан участок болошоо.

Колхозно нийтын малажалые хүүгжөөлгэдэ иимэ харюусалгагүйгөөр хандажа болохогүй. Аймагай хүдөө ажахын таһаг хадаа тус колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй урда шанга эрилтэ табиха ёһотой.

Б. Улюнский.

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой һүнэй-товарна фермэ һү һаалгынгаа түсэбые һара бүри үлүүлэн дүүргэнэ. Фермын ахалагша һаалишан 3. Иванова эб найрамдалай вахтада жагсаад, һү һаалгынгаа жэлэй түсэбые 120 процент дүүргээ. Зураг дээрэ: ахалагша һаалишан Иванова учетчик Алексеевтэ һү тушаажа байна.

Д. Носовой фото.

—ХОРИИН АЙМАГТА—

ГҮНЗЭГЫ УДХАТАЙ ЛЕКЦИ

Һаяхан аймагай центртэхи культурын байшанда ВКП(б)-гэй ЦК-гэй пропаганда ба агитациин таһагай лектор, философско науканнуудай доктор нүхэр Родионов уласхоорондын байдал тухай лекци үншаба. Эндэ 300 гаран ажалшад гүнзэгы удхатай энэ лекциие ехэ һонирхожо шагнаһан байна.

МАЛАЙ ШЭНЭ БАЙРАНУУД

«Красный партизан» колхозойхид малаа дулаан байрануудаар дүүрэн хангаба. Эдэнэр 100 үнеэдэй, 80 толгой гахайнуудай, 200 толгой хурьгадай шэнэ байранууде түхеэрэжэ, малаа оруулһан байна.

ҺАЙН ҮҮСХЭЛ

Шэнэ һургуули барижа байһан модо бэлэдхэлэй Нарынска участогай бүлэг хүдэлмэришэд жэшээтэ үүсхэл гаргаба. Эдэнэр барилгаяа түргэдхэхын тула амаралтын үдэрнүүдтэ ажаллаха гэжэ шиидэһэн байна. Энэ үүсхэлэй ашаар мүнөө һургуулиин барилга дүүрэхэ дүтэлөө.

ШЭНЭ МАШИНАНУУД АБТАБА

Аймагай МТС-үүд шэнэ техникээр элбэгжэжэ байна. Элдэб маркын 12 тракторнуудые Хориин, Удинска МТС-үүд абаба. Тэдэнэй дунда «ДТ—54» гэжэ дизельнэ 6 тракторнууд бии.

СЕЗОН СООГОО 500 ГЕКТАР

Хориин МТС-эй залуу комбайнер комсомолец Дамба Жанаев сезон соогоо 500 га таряа хадаха уялга абаа һэн. Комсомолец абаһан уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэжэ байха юм. Мүнөө 450 гектар хадаад байна. Һаяын үдэрнүүдтэ 500 гаа хүсөөжэ, түсэбөө үлүүлхэ зорилготой.

Б. Намжилон.

20 үдэрэй конкурс

Нийтын эдеэ хоолой предприятинуудай хүдэлмэрние саашадань һайжаруулха, эдеэ хоолой блюдэнүүдые оло янзын болгохо, тэдэнэй шанарые һайжаруулха ба ажалшадые культурнаар хангаха зорилготойгоор, 20 үдэрэй конкурс октябриин 10-һаа 31 хүрэтэр үнгэргэгдэхэнь.

Энэ конкурсдо Улан-Удэ городой эдеэ хоолой бүхы предприятинууд хабаадалсаха юм.

И. Гроссман.

ҺУРГУУЛИНУУДАЙ АЖАБАЙДАЛҺАА

Һонирхолтой бэшэгүүд

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ Яруунын аймагай Сосново-Озерскын дунда һургуулиие 16 һурагшад үндэр сэгнэлтэнүүдтэйгээр дүүргээ юм. Мүнөө тэдэнэр Ленинград, Томск, Иркутск, Улан-Удэ ба бусад городуудай дээдэ һургуулинуудта һурана.

Түрэл һургуулиһаа холо ошоод байбашье, тэдэнэр өөһэдынгөө багшанарые ба нүхэдые мартанагүй. Иркутск городто һуража байһан бүлэг студентнэр нүхэд Б. Цыдендамбаев, Н. Шахнова (гүрэнэй университет), Ю. Егорова (хариин хэлэ шудалха багшанарай институт), Ц. Цыденжапов, Н. Алексеев ба бусад (хүдөө ажахын институт) гэгшэд тэдэниие һургаһан ба хүмүүжүүлһэн багшанарта болон һургуулиингаа һурагшадта һонирхолтой бэшэг эльгээбэ. Тэдэнэр тэрэ бэшэг соогоо өөһэдынгөө багшанарта халуун баясхалан хүргөөд, һурагшадые эрхим һайнаар һурахыень уряална. Һурагшад энэ бэшэгыень ехэ һонирхолтойгоор үншаад, һайнаар һуража, мүн лэ тэдэнэр шэнгеэр дээдэ һургуулинуудта һурахаяа ошохобди гэжэ багшанартаа үгэеэ үгэһэн байна.

Тус дунда һургуулиин багшанарта ба һурагшадта бусадшье городуудай институдуудта һуража байһан студентнэрһээ бэшэгүүд ерэнэ.

Ц. Дандаров.

Манай уялга

Бидэ түрэлхид өөһэдынгөө хүүгэдэй ямараар һуража байһыень шалгажа байха, урогтоо һайнаар бэлэдхэхэ арга боломжонуудые тэдэндэ олгожо байха ёһотойбди. Тиигээл хадамнай хүүгэднай номоо оролдосотойгоор үзэхэ ба һайнаар һураха гээшэ.

Минии 7 наһатай Валя басаган энэ жэлдэ Улан-Удэ городой № 110 эхин һургуулиин нэгэдэхи класста һуража эхилээ. Тэрэнэйнгээ һургуулиһаа ерэхэдэнь урогтоо үзэһэн материалаа хэр зэргээр шудалһыень шалгадаг ба багшынь ямар даалгабари үгэһые асуужа абадагбди.

Тиигээд басагандаа үдэрэйнь журамые зүбөөр сахюулнабди. Гэрэйнгээ даалгабари дүүргэһэнэй һүүлээр Валя расписаниингаа ёһоор үглөөдэрэйнгөө урогуудта бэлэдхэнэ. Тиихэ зуурань сэбэрээр бэшэжэ һураха ба уншахадаа үгэнүүдые зүбөөр хэлэхэ ябадалдань ехэхэн анхарал хандуулнабди. Мүн ариг сэбэрые сахижа ба ном, тетрадь болон бусад хэрэгсэлнүүдтээ гамтайгаар хандажа һураха ябадалдань зохихо анхарал табинабди.

Мүн үе үе болоод лэ һургуулидань ошожо, ямараар һуража байһыень багшаһаань мэдэжэ абанабди. Багшатайнь халуун барисаа байгуулаабди. Иимэ анхаралаар хүреэлһэнэймнай ашаар Валя басагамнай түрүүшын үдэрнүүдһээ захалан эрхим һайнаар һуража байна.

А. Беляев.

Түрэлхидэй суглаан болоо

Улан-Удэ городой № 26 долоон жэлэй һургуулида түрэлхидэй суглаан һаяхан болобо. Энэ суглаанда 200 гаран һурагшадай түрэлхид хабаадалсаа. Һургуулиин директор нүхэр Леонова үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй дүнгүүд ба шэнэ, 1950—1951 онуудай һуралсалай жэлэй зорилгонууд тухай элидхэл хээ.

Һургуули ба түрэлхидэй хоорондо нигта барисаа байгуулжа, шэнэ һуралсалай жэлые амжалтатайгаар үнгэргэхэ зорилготойгоор хэдэн шухала асуудалнуудыг дэлгэрэнгыгээр хэлсэгдээ. Мүн һурагшадай үдэрэйнгөө журам сахилга тухай багшанар ехэ һонирхолтойгоор түрэлхидтэнь хөөрэжэ үгэһэн байна.

Тэрэшэлэн багшанарай үдэр бүриин хүдэлмэридэ туһалжа байхын тулада түрэлхидэй комитет һүнгадаа.

Г. Жабонова.

Һурагшад колхоздо туһална

Зэдын аймагай Дэрэстэйн долоон жэлэй һургуулиин һурагшад «Коминтерн» колхоздо ехэхэн туһа хүргэнэ. Тэдэнэр урогуудайнгаа һүүлээр ба амаралтынгаа үдэрнүүдтэ тус колхозой хэдэн гектар хартаабха малтажа үгэһэн ба 30 гаран центнер набшаһата тэжээл бэлэдхэһэн байна.

Һурагшад А. Зарубин, И. Панафидин, М. Лыкшитова, Б. Донеев ба бусад эрхим һайнаар ажаллажа, колхозой правлениин зүгһөө һайшаалда хүртөө.

Б. Бадмаев.

Һурагшад воскреснигүүдые үнгэргэнэ

Мухаршэбэрэй аймагай Октябрьска 7 жэлэй һургуулиин һурагшад колхоздоо хэдэн дахин воскресник үнгэргэбэ. Тэдэнэр 20 гаран гектар хартаабха малтаһан ба 3 гектар овощь хуряаһан байна. Октябриин 1-дэ болоһон воскреснигтэ һурагшад бүгэдөөрөө хабаадалсаба.

Д. Дашипылов.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКЫН НЭГЭ ЖЭЛЭЙ ОЙ

Германска демократическа республикын тогтоогдоһоор нэгэ жэлэй ойе немецкэ арад ба тэрээнтэй хамта дэлхэйн бүхы демократическа хүсэнүүд октябриин 7-до тэмдэглэжэ байна.

Потсдамска хэлсээгээр даажа гарсан уялгануудтаа үнэн байдалтай Советскэ Союз болбол бүхы Германие демократическа үндэсэн һүүри дээрэ дары нэгэдхэхэ, мирнай договор баталха ба сэрэгэй зэрэлгэ болюулха ябадал туйлын гэжэ оролдодог байгаа, оролдожо байна.

Германие бүримүһэн демилитаризацилха ба демокративацилха ябадал хангаха, германска арадай гадна, мүн дэлхэйн бүмбэрсэн бүхы арадуудайшье үндэһэн интересүүдтэ харюусаха Советскэ Союзай энэ политикань США-гэй, Английн ба Франциин хархис правительствонуудай үсэд эсэргүүцэлтэй угтагдана. Европын арадые эрхэ мэдэлдээ абаха ба Советскэ Союзда, мүн арадай демократиин оронуудта эсэргүүцэл хэхэ гэһэн галзуу түсэбүүдые баримталан, англо-американскэ блок хадаа Баруун Германиие фашистско-полицейскэ гүрэн, Европодохи өөрынгөө сэрэгэй стратегическэ плацдарм болгоно замда сэхэ ороһон байна. Нью-Йоркдо һаядаа баруун гүрэнүүдэй гаргаһан шиидхэбэри харуулнаб гэхэдэ, тэдэнэр Баруун Германие ба Баруун Германие агрессивнэ атлантическа пактда оруулха, европейскэ нэгэдэмэл армии гэдэгэй ядро болгон хүлһэнэй фашистска армии һэргээхэ, сэрэгэй-промышленна үйлэдбэри тушаа бүхы хизаарлалтануудые болюулха гэнэ.

Гэхэ зуура, англо-американска дай үүдхэгшэд хадаа өөһэдынгөө авантюристическэ түсэбүүдые немецкэ арадай интересүүдтэ зүрюугээр зохёожо байна, теэд немецкэ арад дай хүсэнэгүй, эб найрамдалда дуратай. Баруун Германи тушаа ябуулдаг США-гэй колониальна политика хадаа империалистнуудта немецкэ арадай бүхы прогрессивнэ зоной дураа гуталгые, зэбүүрхэлгые улам ехээр ургуулан бадаруулна.

Немецкэ арадай демократическа патриотическа хүсэнүүдэй дэбжэлтэнь 1947 оной декабрь соо Немецкэ арадай түрүүшын конгресс зарлаһан ябадалда харагдаа һэн.

Демократическа партинуудай ба организацинуудай дэмжэлгые үндэһэ болгодог, Германиин социалистическэ единэ партяар толгойлогдодог Немецкэ арадай совет эхэ оронойнгоо нэгэдэлэй түлөө тэмсэлдэ арадай бүхы прогрессивнэ хүсэнүүдые элсүүлэн жагсааха маша ехэ хүдэлмэри хэһэн байна.

Немецкэ арадай совет болбол демократическа Германиин национальна фронт байгуулхые, англо-американска империалистнуудай хахаргаха политикада эсэргүү тэмсэл шангадхахые үрялаг, 1949 оной майн 9-дэ немецкэ арадта хандаһан байгаа.

Эхэ оронойнгоо национальна нэгэдэлые һэргээн бодхоохын түлөө немецкэ патриодуудай үнэн зүб тэмсэл хадаа бүхы арадуудай эрхэ сүлөөгэй ба тэгшэ эрхын түлөө сэхэ шүүд оролдогшо Советскэ Союзай дэмжэлгэдэ хододоо түшэглэдэг байна.

Ороной нэгэдэлэй түлөө бүгэдэарадай хүдэлөөн Германска демократическа республика тогтоохо зам нээжэ үгөө. Энэ залуу демократическа республика болбол англо-американска эзэмдэгшэдтэ эсэргүү тэмсэлдэ, эхэ ороноо нэгэдүүлхын түлөө тэмсэлдэ немецкэ арадай прогрессивнэ хүсэнүүдэй түгэс форпост болоо.

Германска демократическа республика тогтоолго хадаа бүхы Германие Европодохи агрессивнэ политикынгаа зэбсэг болгохо, бүхы немецкэ арадые дайнай хүнһэн болгохо гэһэн англо-американска империалистнуудай хороо муухай һанаашалгануудые таһалдуулаа.

«Эб найрамдалда дуратай Германска демократическа республика тогтоолго хадаа, — гэжэ Вильгельм Пигтэ ба Отто Гротеволь-до нүхэр Сталинай эльгээһэн амаршалга соо хэлэгдэнэ, — Европын түүхэдэхи эрьелтын пункт мүн. Эб найрамдалда дуратай Советскэ Союзай оршон мандахатай хамта, эб найрамдалда дуратай демократическа Германиин оршон байлгань Европодо шэнэ дайнуудай үүдэхэ арга боломжые зайлуулха, Европодо шуһа адхаралгануудта эсэс табиха ба европейскэ оронуудые дэлхэйн империалистнуудай богоолшолхо аргагүй болгохо байһанда ажаг һэжэг байха ёһогүй».

Германска демократическа республика тогтоолго хадаа немецкэ хүдэлмэришэн ангиин хүсэнүүдые эмхидхэн жагсаалгын, ажалша таряашадтай ба прогрессивнэ интеллигенцитэй тэрэнэй союзые бэхижүүлгын база дээрэ, демократическа агууехэ шэнэдхэн байгуулганууудай база дээрэ хэгдээ.

Фашизмые бута сохиһоной һүүлээр, нэгэ жэл болоод байхада, коммунистическэ ба социалдемократическа партинуудай рядовой гэшүүдэй эрилтын ёһоор, шумахеровецуудта ба Германиин зүүн хубидахи троцкистнуудта эсэргүү хатуу шанга тэмсэл дотор, хоёр парти нэгэдэһэн байха юм. Тиин, немецкэ хүдэлмэришэн ангиин хахаралга усадхагдаа, немецкэ хүдэлмэришэдэй нэгэ хубине нүгөөдэдэнь эсэргүүгээр, империалистнуудай интересүүдтэ тухирха боломжые германска хархисуудай ба эдэнэй баруунайсоциалистическэ зарсануудай гарһаа мулта татан абаа.

Хүдэлмэришэн анги ба тэрэнэй авангард — Германиин социалистическэ Единэ парти мүнөө Германска демократическа республика доторхи экономическа, политическэ ба общественнэ ажабайдалай бүхы һалбаринуудта шиидхэхы үүргэнүүдые эзэлнэ.

Социалистическэ единэ парти хадаа городой ба деревниин хоорондохи, хүдэлмэришэн ангиин ба ажалша таряашадай хоорондохи союзые бэхижүүлхэ сэхэ шүүд политика бэелүүлжэ байна.

Немецкэ хүдэлмэришэн ангиин хүсэнүүдые нэгэдүүлгэ ба деревниин ажалшадтай тэрэнэй союзые бэхижүүлгэ хадаа демократическа гүн ехэ шэнэдхэлгэнүүдые хэхэ арга олгоо, Германиин зүүн хубидахи демократическа ёһо гуримай үндэһэ һүүри байгуулаа, Германска демократическа республикын тогтоогдоһон үндэһэ һүүринь болоо.

Бүгэдэарадай референдум хэһэнэй һүүлээр, концернэнүүдэй ба монополинуудай эзэдэй засагынь усадхагдаад, тэдэнэй үйлэдбэриин хэрэгсэлнүүд арадай мэдэлдэ үгтэһэн байна. Энгэй томо банкнуудай һуурние гүрэнэй кредитнэ шэнэ эмхи зургаануудаа эзэлээ.

Германска демократическа республика дотор хүдэлмэришэн ангиин ба тэрэнэй партиин хүтэлбэри доро газарай реформо хэгдэжэ, ажалша таряашадай хэтэ заяанай хүсэл бодол бэелүүлэгдээ. Тиихэтэй хамта, газарай реформо хэһэнэй ашаар 500 мянга үлүүтэй хүнүүд — газаргүй ба бага газартай байһан таряашад, тэрэшэлэн переселенецүүд газар абаа.

Гэгээрэлэй хэрэгтэ мүн лэ гүн ехэ реформо хэгдэжэ байна. Үхибүүдэй сэдьхэл бодолые хорлодог фашистска бүхы гэмтэд һургуулинуудһаа намнагдаа, хүниие зэбүүрхэдэг ба үндэһэ яһа баримталдаг теоринуудые номноһон учебнигууд хаягдаа. Һургуулиин эмхидхэлшье ондоо болгогдоо. Хүнэй эрдэм һургуулинь тэрэнэй карманай хэмжээгээр тодорхойлогдодог байһан гутамшаг ябадалда эсэс табигдаа.

Тиимэ болохолоороо, Германска демократическа республикыг эб найрамдалта демократическа хүгжэлтын, обществын бүхы үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй ургалтын, хүн зоной материальна ажана байдалай саашанхи дэбжэлтын, наука, культура ба искусствын һалбаран бадаралгын замда зорюулһан реформонууд Германиин зүүн хуби дотор бэелүүлэгдээ.

Германска демократическа республикын оршон байгаа нэгэ жэлэй турша соо хүн зоной политическэ эдэбхи хэмжээлэшэгүй ехээр ургаа, орон доторнь антифашистска демократическа гуримнилээд бэхижээ. Демократическа партинуудай холбоо барисаанай ба демократическа Германиин национальна фронтын база дээрэ бүхы прогрессивнэ хүсэнүүдэй нэгэдэлгэ хадаа эб найрамдалай түлөө, национальна нэгэдэл ба амгалан тайбан байгуулалтын түлөө ургэн арад нийтын тэмсэлые шангадхаа.

Англо-американска дай үүдхэгшэдтэ эсэргүү, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хэрэгтэ немецкэ арадай хэһэн оруулалтань угаа ехэ. 20,5 миллион үлүүтэй немецүүд (тэдэнэй 18 миллониинь Германска демократическа республика дотор) атомна зэбсэг хорихо тухай эрилтэдэ гар табиһан байха юм. Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгресстэ бэлэдхэл түс республика дотор улам ургэдэжэ байна.

Майн һүүлээр Берлиндэ болоһон, Немецкэ демократическа залуушуулай нийтэгерманска слёт

(Ургажэлэлынь 4-дэхи нүүрта)

ООН-эй Генеральна Ассамблейн 5-дахи сесси

Генеральна Ассамблейн политическэ комитедэй заседани дээрэ

НЬЮ-ЙОРК, октябриин 3. (ТАСС). СССР-эй, УССР-эй, БССР-эй, Польшын ба Чехословакиин делегацинууд Кореяын бэеэ даанхай байдал тухай асуудалаар хамта хэһэн проектые Нэгэдэхи комитедэй үзэмжэдэ үсэгэлдэр табяа.

Энэ проект соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Бэеэ даанхай, единэ, демократическа корейскэ гүрэниие байгуулха гэһэн корейскэ арадай хуулита эрмэлзээлгэнь мүнөө хүрэтэр бэелүүлэгдээгүй байһаниие хараада абажа,

Бүгэдэниитын эб найрамдалые эбдэхэ ябадалда хүргэжэ болохо арсалдаануудые уласхоорондын эрхын ба үнэн зүб байдалай принципүүдтэй зохилдуулан эб найрамдалай арганнуудаар шиидхэлгэ хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин гол зорилгонь мүн байһаниие үндэһэ болгожо,

Корейскэ асуудалые эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ ба Дальна Восток дээрэ эб найрамдал болон аюулгүй байдалые һэргээн бодхоохо зорилгонуудые табижа,

Генеральна Ассамблей һайшаан дурадхана гэбэл:

1. Кореядэ дайлалдагша талануд дайнай ябуулганнуудые дары зогсоохо.

2. Холбоото Штадуудай правительство ба бусад оронуудай правительствонууд Кореяһээ өөһэдынгөө сэрэгүүдые дары гаргаха ба тиин өөрынгөө гүрэнэй дотоодын хэрэгүүдые сүлөөтэйгөөр шиидхэхэ хуулита ёһоной сувереннэ эрхэеэ бэелүүлхэ арга боломжые корейскэ арадта хангаха условинуудые байгуулха.

3. Гадаадын сэрэгүүдэй гаргагдаһанай һүүлээр, бэеэ даанхай, единэ корейскэ гүрэнэй правительствые байгуулха зорилгоор, бүхы Кореяын хүн зоной дура һаналаа сүлөөтэйгөөр мэдүүлхэ үндэһэ һуури дээрэ, Национальна суглаанда ниитэ-корейскэ һунгалтануудые богонихон болзор соо хэхэ.

4. Бүхы Кореяын Национальна суглаанда һунгаха ниитэкорейскэ сүлөөтэ һунгалтануудые эмхидхэхэ ба үнгэргэхын тула Корейскэ Арадай-демократическа республикын арадай Верховно суглаанай ба Урда Кореяын Национальна Советдэй депутадуудай хамтарһан ассамблей дээрэ Хойто ба Урда Кореяын түлөөлэгшэдһөө бүридэһэн паритетнэ комисси һунгагдаха.

Хамтарһан ассамблей хадаа ороние ударидаха үүргэнүүдые бэелүүлхын тула ниитэкорейскэ саг зуурын комитет тэрэшэлэн һунгана. Тэрэ комитет хадаа ниитэкорейскэ Национальна суглаае һунгаха ба ниитэкорейскэ саг үргэлжын правительствын байгуулагдаха хүрэтэр ажаллаха.

5. Национальна суглаанда ниитэкорейскэ сүлөөтэ һунгаатануудые хэхэ ябадал хинахын тула Кореятэй хилэ залгаһан гүрэнүүдэй түлөөлэгшэдэй заабол хабаадалгатайгаар ООН-эй комисси байгуулха.

6. Дайнда һандаргагдаһан Кореяын арадай ажахые һэргээн бодхоохо зорилгоор Экономическа ба Социальна Совет хадаа Нэгэдэмэл Нацануудай организацяар дамжуулан корейскэ арадта экономическа ба техническэ шухала туһаламжа хүргэхэ түсэбүүдые Кореяын түлөөлэгшэдэй хабаадалгатайгаар дары зохёохо.

7. Ниитэкорейскэ правительствын байгуулагдаһанай һүүлээр Аюулгүйн Совет Кореяе Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин составта абаха тухай асуудал хаража үзэхэ».

Тус заседани дээрэ СССР-эй делегаци иимэ хоёр резолюцинуудай проектнүүдые оруулаа:

Корея тушаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин комиссие тараан зайлуулха тухай

«Генеральна Ассамблей,

Корея тушаа Нэгэдэмэл Нацануудай организациин комисси хадаа Уставые зүришэжэ, хуули бусаар байгуулагдаһан ба өөрынгөө ажал-ябуулгаар Кореядэхи гражданска дай үүдхэхэ ябадалда туһалһан ушарые хараада абажа,

Корея тушаа Нэгэдэмэл Нацануудай Организациин комиссие тараан зайлуулха гэжэ тогтооно».

Кореяын городууд ба хүн зонтой пунктнуудай амгалан арад зониие американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй зэрлиг муухайгаар бомбодолгые зогсоохо тухай

«Кореядэхи амгалан хүн зониие ба амгалан городууд болон хүн зонтой пунктнуудые американска авиациин зүгһөө зэрлиг муухайгаар бомбодолгодо эсэргүү Корейскэ арадай-демократическа республикын правительствын протестые хаража үзөөд,

Корейскэ городууд болон тосхонуудые һандарган, мүн гражданска амгалан хүн зониие олоорнь усадхан, американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй хэжэ байгаа бомбодолго хадаа уласхоорондын эрхын ниитэдэ мэдэрэгдэһэн нормонуудые бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал мүн гэжэ мэдэрээд,

Генеральна Ассамблейн тогтоохонь:

Кореядэхи городууд ба хүн зонтой пунктнуудые авиацяар ба бусад арганнуудаар бомбодолгые, тэрэшэлэн амгалан хүн зониие агаарһаа буудалгые зогсоохо ба хойшодоо хэхэгүй гэжэ США-гэй правительствода дурадхаха».

Кореядэхи событинууд

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэлнүүд

ПХЕНЬЯН, октябриин 5. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командовани октябриин 5-най үглөөгүүр иигэжэ мэдээсэбэ:

Сеулай районие хамгаалжа байгаа Арадай армиин частнууд Сеулһаа хойшоо добтолхые һэдэжэ байгаа дайсантай хатуу шанга байлдаануудые хэжэ байна.

Бусад фронтнууд дээрэ Арадай армиин частнууд хадаа дундахи рубежүүд дээрэ дайсанай ехэ хүсэнүүдые һаатуулан барижа, урид бэлэдхэгдэһэн позицинууд руу сухарина.

Октябриин 4-дэ Арадай армиин зенитнэ артиллери американска 4 самолёдые буудажа унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, октябриин 5. (ТАСС). Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин 5-най үдэшэ дамжуулһан мэдээсэл дотор иигэжэ хэлэгдэнэ: американска сэрэгүүд танкнуудай ба авиациин дэмжэлгэтэйгээр Сеулһаа хойгуурхи райондо хатуу шанга атаканнуудые хэжэ, Арадай армиин частнуудай обороные сүмэ сохихо һэдэлгэ гаргаба. Тус райондо дайлалдажа байгаа Арадай армиин частнууд дайсанда эсэргүү зоримгой шанга сохилтонуудые хэжэ ба эзэлһэн позицинуудаа барижа байна.

Бусад фронтнууд дээрэ Арадай армиин зарим подразделенинүүд уридшалан бэлэдхэгдэһэн хамгаалгын позицинуудта Арадай армиин гол хүсэнүүдэй түсэбшэлэн сухариха ябадалые халхалан, дундахи рубежүүдтэ дайсанай атаканнуудые амжалтатайгаар гэдэргэнь сохижо байна.

МОТОСПОРТООР 1950 ОНДО РЕСПУБЛИКЫН ТҮРҮҮ ҺУУРИ ЭЗЭЛЭЛГЫН МҮРЫСӨӨН

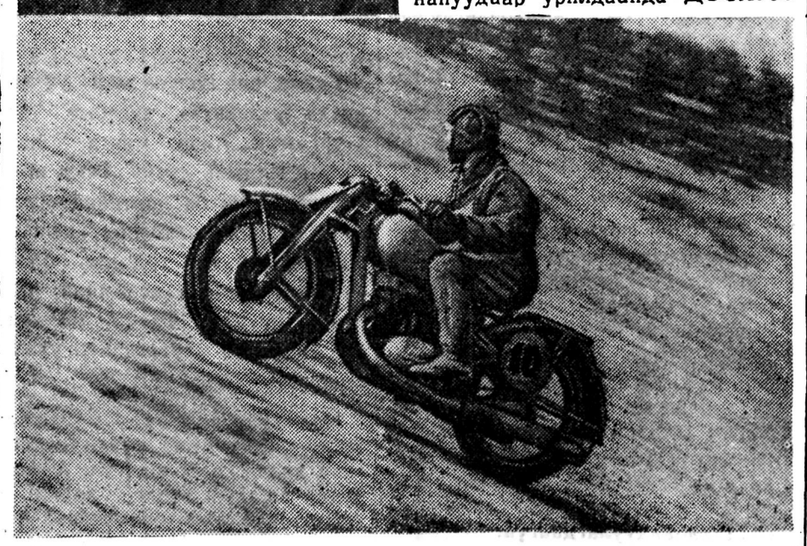

Октябриин 1-нэй ба 2-ой үдэрнүүдтэ Қяхтинска тракт дээрэ мотоспортоор республикын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн үнгэрбэ. Энэ мүрысөөндэ республикын эрхим мотоциклистнүүд Носков, Жельнео, Ануфриев, Урлапов ба бусад хабаадаба. Гүйлгөөн дундаа ба һуурихаа старт абажа, 1 километртэ урилдаалгын, мүн 100 километртэ урилдаалгын мүрысөөн болоо.

Гүйлгөөн дундаа ба һуурихаа старт абажа, 1 километртэ урилдаалгын мүрысөөн манай республика дотор түрүүшынхеэ үнгэргэгдэһэн тула ехэ һонирхолтой байгаа. Гүйлгөөн дундаа старт түрүүлэн абаһан Бобыкин 1 километрын дистанциие спортивна үндэр хэмжээндэ дабаба. Тэрэнэй удаа Носков старт абаад, 33,55 секунда соо фиништэ ерэжэ, эрхим үрэ харуулба.

Һүүлээрнь 1 километрын урилдаанда нүхэр Урлапов һуурихаа старт абаба. Энэ нүхэр «М—1 А» гэжэ машинаар 1 минута 8 секунда соо фиништэ хүрэбэ. Мүн гүйлгөөн дундаа старт абахадаа энэ нүхэр эрхим үрэ харуулжа, 48,7 секунда соо ерэһэн байна.

Удаань «ИЖ» гэжэ машинануудаар һуурихаа старт абаһан мотогонщигууд Носков (мотоклуб), Лукашевич (Спартак) хоёрой хоорондо спортивна тэмсэл болоно. Гүйлгөөнэй халуун тэмсэлэй һүүлээр Носков Лукашевич хоёр адлихан саг соо — 49,5 секунда соо ерэжэ, нэгэдэхи ба хоёрдохи һууринуудые хубаан эзэлбэ. Энээгээр түрүүшын үдэрэй мүрысөөн дүүрээ.

Үглөөдэрынь 100 километрын дистанцида мотокросс болобо. Энэ мүрысөөндэ Носков (мотоклуб), Назаров, Жельнео (ДОСАРМ), Ануфриев (Қяхта) хабаадаба. 1 час 37 минута 10 секунда соо фиништэ ерэһэн Жельнео эрхим үрэ харуулба. Носков фиништэ түрүүлжэ ерэбэшье, ехэхэн сагаа харгыдаа үнгэргэһэн байна.

Энэ кроссто «ИЖ» гэжэ машинануудаар урилдаандэ ДОСАРМ-ын мотоциклистнүүдэй команда түрүү һуури эзэлжэ, дамжуулгын шан ба грамотаар шагнагдаба. Хоёрдохи һуури мотоклубай команда эзэлжэ, мүн лэ грамотаар шагнагдаа. Гурбадахи һуури «Спартагай» команда эзэлээ. Мотокроссын дүнгөөр эрхим түйлалта харуулһан нүхэр Жельнеодо 1950 оной республикын чемпионой нэрэзэргэ олгогдобо.

«М—1 А» гэжэ машинануудаар һуурихаа ба гүйлгөөн дундаа старт абаха мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлһэн мотоциклист Урлаповта (мотоклуб) 1950 оной республикын чемпионой нэрэзэргэ олгогдобо. Тэрэшэлэн 1 километрын дистанцида «ИЖ» гэжэ машинаар һуурихаа старт абаһан Носков 1950 оной республикын чемпионой нэрэзэргэдэ хүртэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ. Мотокроссоор 1950 ондо республикын чемпион нүхэр Жельнео (ДОСАРМ) 100 километрын дистанцида хамагһаа урид гүйлгэжэ ябана.

К. Шапров.

О. Зеккиин фото.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКЫН НЭГЭ ЖЭЛЭЙ ОЙ

(Түгэсхэл)

хадаа демократическа эб найрамдалда дуратай единэ Германиин түлөө, эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй хүсэнүүдые нэгэдхэлгын маша ехэ демонстраци болоо.

Германска демократическа республикын бүхы прогрессивнэ хүсэнүүдые нэгэдхэлгэ хадаа хархис хүсэнүүдтэ эсэргүү, немецкэ арадые амгалан хүгжэлтын замһаа гаргаха гэжэ һэдэдэг англо-американска империализмын агентнүүд болоһон баруунай социал-демократуудта эсэргүү хүндэ хүшэр, эбсэшэгүй тэмсэл дотор бэелүүлэгдээ.

Дотоодын байдалай бэхижэхэтэй хамта, агууехэ Советскэ Союзтай ба арадай демократиин оронуудтай немецкэ арадай хани барисаан бэхижээ, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагерьтай Германска демократическа республикын холбоон үргэдэһэн ба бэхижэһэн байна.

Немецкэ арад эб найрамдалай түлөө, единэ демократическа Германиин түлөө тэмсэлдээ «лэлхэйн бүхы арадуудай, тэрэ тоодо эб найрамдалда дуратай советскэ арадһаа гадна, американска, английска, французска, польско, чехословацка, итальянска арадуудай угаа ехэ һайшаал ба эдэбхитэй дэмжэлгэ абаха байха» гэжэ нүхэр Сталинай сэсэн мэдэгдэлэ уридшалан хэлээшэнь баталагдан гэрэшлэгдэжэ байна.

Имагта богонихон аад, түүхэтэ үе соо Германска демократическа республика өөрынгөө арадай ажахые һэргээн бодхоожо ба хүгжөөжэ, ажалшадай материальна болон культурна хэмжээе дээшэлүүлжэ, оронойнгоо экономикын бэеэ даанхай амгалан хүгжэлтэ хангажа шадаа.

Социалистическэ единэ партиин үүсхэлээр 1949 ондо баталан абтаһан, хоёр жэлэй түсэб хадаа ажахын һандаралһаа гараха арга оные немецкэ арадта нээжэ үгөө. Ажалшадай ажалай дэбжэлтын ба творческо үүсхэлэй ашаар тус түсэбынь болзорһоо урид, жэл хахадай турша соо бэелүүлэгдээ.

Тэгшэ эрхэ ба хоёр талын ашагые үндэһэ болгон Советскэ Союзтай хэдэг худалдаа наймаан Германска демократическа республикын экономикые һайнаар хүгжөөхэ хэрэгтэ угаа ехэ үүргэ дүүргэнэ.

Германиин түлэхэ ёһотойһоо үлэһэн репарационно түлбэринүүдэй 50 процентьень хороохо ба болзорыень 15 жэлээр һунааха тухай, Польско республикын Правительствотай зүбшэжэ, Советскэ Правительствын гаргаһан шиидхэбэри хадаа Германска демократическа республикын арадай ажахые һэргээн бодхоохо ба хүгжөөхэ ябадалда туһалха хүсэн түгэс шэнэ фактор болоо.

Германска демократическа республикын ажалшад Советскэ Союзтай ба арадай демократиин оронуудтай экономическа бата бэхи холбоо барисаандаа түшэлэн, дайнай урда тээхи промышленна үйлэдбэриин хэмжээе 1950 оной тэнгээр хүсэхэһөө гадна, үлүү гараһан байгаа.

Промышленностиие түргэнөөр һэргээн бодхоолго ба хүгжөөлгэ хадаа хүдөө ажахын үйлэдбэриинтехническэ базые нилээд үргэдхэхэ, тэрэниие минеральна үтэгжүүлгэнүүдээр хангалга һайжаруулха арга олгоо. Тиин, энэ жэлдэ хүдөө ажахын ашаг үгэлгые 1934—38 онуудай дунда хэмжээндэ хүрэтэр дээшэлүүлхэ бодото арга боломжонуудые хангаа.

Промышленна үйлэдбэрилгын амжалтануд хадаа ажахые үлам үргэдхэхэ, гадаадын худалдаа наймаа хүгжөөхэ, хүн зониие хангаха ябадал һайжаруулха зорилгоор капиталовложениие нилээд ехэдхэхэ арга олгоо. Үргэн хэрэглэлэй эд товарнуудай, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй сэнгүүд нилээд химдаруулагдажа, Германска демократическа республикын хүн зон хэдэн миллиард марк арбилһан байна.

Хоёр жэлэйнгээ түсэбые болзорһоо урид дүүргэнэнэй ашаар, Германска демократическа республикын арадай ажахые хүгжөөхэ табан жэлэй түсэб бэелүүлхэ шухала нүхэсэлнүүд хангагдаа. Энэ түсэб хадаа сэрэгэй бэшэ продукци бүтээн гаргалгые, 1936 онойхитой жэшэбэл, 1951 — 1955 онуудта хоёр дахин ехэ болгоохоор хараална. Хүдөө ажахын ашаг үгэлгэнь эрид ехээр үргаха байна. Ороной промышленность хүдөө деревнидэ зорюулан 37500 хүрэтэр тракторнуудые (мүнөө 11950 тракторнуудтай) үгэхэ юм. Машинно-прокатна станцинуудай тоонь табан жэлэй турша соо 524-һөө 750 хүрэтэр олон болохо. Арадай эдлүүринүүдэй үүргэ нилээд ургаха болоно.

Эдэ бүгэдэ хадаа ажалшадай ажана тэниглэн байдалай саашадаа ургаха ябадал хангаха байна. Салин хүлһэнэй ниитэ фондонь 1955 ондо, 1950 онойхитой жэшэбэл, 137 процент болохо юм. Тэрээнһээ гадна, юумэнүүдэй үнэ сэнгүүдые улам химдаруулан, 1951—1952 онуудта бүхы эдеэ хоолой зүйлнүүдээр ба эд бараануудаар сүлөөтэ наймаа эрхилдэг болохо байна.

Германска демократическа республикын правительство ба Социалистическэ Единэ парти болбол арадай гэгээрэлэй саашадаа хүгжэлгэ түхай, наукын ба культурын дэбжэлтэ тухай онсо анхарал табина.

«Табан жэлэй түсэб хадаа,— гэжэ Вальтер Ульбрихт бэшэнэ,— культурна гээгдэлые ба культурын доройтолгые — немецко-фашистска монополистнуудай, юнкернүүдэй зонхилгын үлөөдһые эсэслэн үгы хэхэ ба манай эсэгэ орондо зорюулан немецкэ түрүү культура хүгжөөхэ уг зорилго табина».

Тус түсэбэй дүүргэгдэхэ арга боломжонь үргэн олон хүн зоной ажалай дэбжэлтээр ба творческо үүсхэлээр тодорхойлогдоно. Промышленностьдахи арадай предприятинуудай секторые бэхижүүлгэ хадаа түсэблэлгын бата үндэһэ һуури хангаа. 1948 ондо продукциин ниитэ үнэ сэн дотор арадай промышленностиин хубинь 60 процент болодог байһан аад, харин энэ жэлдэ 70 процент хүрэтэр ургаа. Гэхэтэй хамта, хүндэ промышленностьдахи арадай секторэй хубинь 1949 ондо 83,4 процент байһан юм.

Германска демократическа республикын арадай ажахые һэргээн бодхоолгын ба хүгжөөлгын амжалтануудынь Советскэ Союзтай, арадай демократиин оронуудай экономическа холбоонуудай, хани барисаата харилсаануудай саашанхи бэхижэлгээр мүн лэ тодорхойлогдоно. Дэлхэйн бүхы эб найрамдалда дуратай оронуудта үнэн сэдьхэлэй дэмжэлгэ үзүүлхэ гэһэн өөрынгөө политикада үнэн байдаг Советскэ Правительство болбол демократиин ба бусад арадуудтай эб найрамдалта харисаанай замаар дабшажа ябаа залуу Германска демократическа республикада ехэ туһаламжа үзүүлжэ байна.

«Баруун тээхи империалистическэ гүрэнүүдэй зүгһөө Германиие дайнай замда оруулжа, немецкэ нацын ажамидаралай үндэһэ һууринуудые үлам һуларуулха ба һандаргаха ороллолго гаргажа байхадань, харин Советскэ Союз болбол хүсэтэй ба бэеэ даанхай демократическа Германиие байгуулха, эб найрамдалай ба амгалан байгуулалтын замые немецкэ арадта нээжэ үгөө. Тиимэл ушарһаа, агууехэ Советскэ Союзтай хэтэ мүнхын хани барисаан манай бүхы арадта нангин хэрэг мүн. Энэ хани барисаае гамнаха ба бүхы хүсөөрөө бүхэжүүлхэбди»,— гэжэ СЕПГ-гэй гурбадахи съезд дээрэ Вильгельм Пик хэлэһэн байна.

В. МИХАЙЛОВ.

ХАЛУУН АНХАРАЛ Д

Баргажанай аймагай н дуудай Читканска бай үндэр наһатай 26 үбгэд хүг инвалидууд ажаһуудаг. болбол эдэнэртэ онсо анхар хандуулжа, материальна т байдалтай байхынь тула аж далда хэрэгтэй бүхы зүйлнүү тэдэнэрые хангаһан байха Тус байшанда ажаһуугшалаг рэглэмжэдэ 15 үнеэн үгт хүн бүхэн комнато, мүн үнт хэрэгсэлнүүд ба гэр доторой сад зүйлнүүдээр дүүрэн х данхай. Ажал хэхэ шадаг гээһэн эдэ хүнүүд советскэ нэй халуун анхарал доро ньууна. Эндэ ажаһуугша Зарубин, инвалидка Ешина бусад иигэжэ хэлэнэд: хаанта засагай эрхэ бай хэзээдэшье иимэ анхарал үзэ нэмди. Имагтал советскэ т тельство, нүхэр Сталин б эды ехээр һаналаа табина».

Диссертаци бариб

Бурят-Монголой зооветинс дай клиническэ диагностикы федрын ахалагша һургагша Ленец Бауманай нэрэмжэтэ занска ветеринарна инст дэргэдэ «Кролигуудай шуһан тор шуһанай улаан шаригуудаг рилдэлгэдэ наранай энергии лөөлэлгэ» гэһэн асуудалаар логическа наукын кандид нэрэзэргэ бэдэрэлгын диссе бариба.

Энэ асуудал хадаа адуу үсхэбэрилгэдэ теоретическэ практическа ехэ удхашана Юуб гэхэдэ, залуу малые тэн үсхэбэрилгэдэ наранай энер ехэхэн нүлөөтэй байһаниие т руулна. Халуун шанга нара ро тугалнуудые үни удаан саг байлгахада тэдэнэй бэень һ жа, элдэб үбшэнүүдэй дэлг эрхэ байдал бии болохо байн жэ нүхэр Ленец тобшолол т байна.

К. Васильев

Садай недели

Бабушкин городто октябр 1-һээ садай недели эхилээ. Г дой ажалшад энэ неделидэ олоороо, эдэбхитэйгээр хабаа сана. Тэдэнэр таригдаһан м дой хоройнуудые шэрдэжэ, х нуудынь шэнэлжэ, мүн шэн модые тарижа байна.

Р. Обух

Шэнэ хүүргэ баригдеб

Бичурын ажалшад үни хол хойшо Хёлгө голые гаталх түбэгтэй байдалда ородог бай

Мүнөө тэрэ гол дээгүүр метр утатай хүүргэ барига дүүргэгдээд, бичурынхид ямар һаадгүйгөөр уһа гаталдаг бо

ФУТБОЛ

Октябриин 3-да «Динамо» дион дээрэ «Красная зве «Красное знамя» гэжэ спорт обществонуудай команда футболоор городой түрүү эзэлэлгын ээлжээтэ матч үг гэбэ. Наадалгын эхин дээрэ һула ябажа байтараа, «Крас звездагай» команда зохид хэрэглэн, 3 метрын газарһаа гол нүгөөдүүлэйнгээ ворота сохибо. Саашадаа полиин д ба красно-знаминнхидай во шадар наадан болоно. Вра байһан Цибладзе бэрхээр на жа, хэдэн дахин сэхэ ерэһэн б бэгые тодон барина. 1:0 г тоотойгоор «Красная звезда команда наадалгын түрүүшы хадые дүүргэбэ.

Наадалгын хоёрдохи хаа красно-звездагайхид ехэ хүсэ гөөр добтолго хэжэ, түрүүшы минутын туршада хоёрдохи оруулна. Саашадаа улаа удаа 6 гол сохиһон байна. Тиг «Красная звездагай» коман хид 6:0 гэһэн тоотойгоор ил

Е. Николае

—★—

ЗАҺАБАРИ

«Бурят-Монголой Үнэн» г тын 1950 оной октябриин 4 номерто толилогдоһон «РСФС ажалшадай депутадуудай хи рай, областной, окружной, р но, городской, сельскэ ба по ково Соведүүдтэ һунгаха һуг тануд тухай Дүрим» соо хо дохи нюурай эхиндэ нэгэ а оруулагдаагүй байгаа. Тэрээн иигэжэ нэмээн уншаха хэрэ гэбэл: «1 миллион 500 мянга рэтэр хүн зонтой хизаарнуу — 11 мянган хүн бүридэ һуг лиин 1 округ».

Телеграфаар дамжуулхадаа абзацые алдаһан байна.

Харюусалгатай редактор орлогшо Ц. Б. БУДАЕ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6-84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров—16.

Н—02402. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000